

پنجابی

سوال:

پنجابی زبان کئی پرانی ہے؟ ایسے تاریخی
پچھو کٹر (پس منظر) سے کھل کے گل کرو۔

تعارف:

پنجابی زبان لبر صغیر دی قدیم زبانوں و جوں
اک ۱۱۔ پنجابی صرف اک بولی نہیں سگوں ایسہ
پنجاب دی تہذیب تہ ثقافت نوں ایسے اندر
سہیٹے ہوئے ۱۱۔ ایسہ پنجاب دے وسیع خطے وچ
بولی حاندی اے۔ ایسہ صدیاں توں لوکاں دے
جذبات، روایتاں تے قدماں دی عنایتگی کندی رہی
۱۱۔

پنجابی بولی دا پچھو کٹر:

پنجابی اک قدیم زبان اے۔ مختلف مصر ماہرین
لسانیات ایسے ارتقا مارے مختلف نظریات رکھدے
نہیں۔ کچھ آکھدے نہیں کہ ایسہ سنسکرت زبان جوں
نکلی اے۔ کچھ دا خیال اے کہ ایسہ پنجابی آریائی
زبان اے۔ لبر محمد آصف خان نے اپنی کتاب
"پنجابی بولی دا پچھو کٹر" وچ اک انگ نظرے تے
دلائل دیتے نیں۔ محمد آصف خان دے مطابق
پنجابی اک غیر آریائی زبان اے۔ آئیہ نہ ہی
سنسکرت و جوں نکلی اے۔ انہاں ایسہ اپنی

کتاب وح چار و کھو و کو مضمون لکھے ہیں۔
 جدا وح تیسرا مضمون پنجابی بولی دے پچھو کر
 بارے اے۔ اس مضمون وح انہیاں کھل کے
 اس نظرے توں بیان کیتا اے کہ پنجابی کیسے
 دوسری زبان توں نہیں نکلی بلکہ اپنی اک
 منفرد حیثیت رکھدی اے۔

پنجابی بولی دے ارتقا بارے تن نظریات:

محمد آصف خان نے اپنی کتاب وح پنجابی دے
 ارتقا بارے تن نظرے پیش کیتے ہیں:

۱۔ پہلا نظریہ:

پہلے نظرے دے مطابق پنجابی زبان ویدی
 زبان و جوں نکلی اے۔ اس دے مطابق پہلے اس
 علاقے وح ویدی بولی چلی جاندی سی۔ ویدی
 بولی و جوں سنکرت زبان دیاں شرطیں ٹھٹھیاں۔
 پانٹی نے "اسٹا دکھیانی" ذریعے سنکرت توں
 گرامر دے اصولاں وح جیکر دیتا۔ لکھی
 سنکرت وح ایسا تا رہی پر بولی سنکرت
 ویدی وڈی پراکرت وح بدل گئی۔

۲۔ پراکرت بعد وح اپ بھرنش دی شکل
 اختیار کر گئی۔ اپ بھرنش توں آریائی زبانوں
 نے جنم لیا۔ جدا وح پنجابی، بنگالی، سندھی
 شامل ہیں۔

ویدی سے سنکرت سے پراکرت سے اپ بھرنش
 پنجابی، سندھی، بنگالی → آریائی زبانوں دے

دوسرا نظریہ:

دوسرے نظریے کے مطابق پنجابی نے سدھا
ویدی دی لکھوں جنم لیا۔

تیسرا نظریہ:

تیسرے نظریے کے مطابق پنجابی ایک منفرد
زبان ہے۔ یہ ایسے کسے دوسری زبانوں
نہیں تھی۔

پہلے دو نظریات کے دلائل:

پہلے دو نظریات کے حق و جہت سارے
ماہر لسانیات نے سوچواں نہیں۔ 1951 انہیں
زبانوں و جہت مشترک لفظی نون اپنے دلائل ہی
بنیاد بنا دے ہیں۔ لیکن محمد آصف خان اس
نظریے کے خلاف سن۔ اصل وجہ انہیں
زبانوں تو ہی دوسری زبانوں کی تھی کیسا جاسکتا
۱۱ جنہیں زبانوں دی نحو کے صرف (گراٹر
آں دوسرے کے مشترک بیون۔ اس لئے پنجابی
نون و صرف اس بنیاد ہے۔ دوسری زبانوں
تکلیا ہو یا کہتا کہ او ایدی لفظی مشترک ہے
آں ناالفاظی ہے۔

تیسرے نظریے کے حق و جہت دلائل:

محمد آصف خان تیسرے نظریے کے حق و جہت
دلائل دینے نہیں۔ انہیں کے مطابق پنجابی
کے دوسری زبانوں میں تھی بلکہ اوہ آں
منفرد ہے۔ اسے ایسے حق و جہت محمد آصف خان

لہراتے ہیں۔ امریکہ کے علاقے فلسفا توں 10 ہزار
 سال پہلے انسانی ڈھنڈے دریافت ہوئے۔ اس
 توں بعد پوروی بیت ساری جگہوں توں دریافتان
 ہوئیاں۔ وادی سوان توں 1 کروڑ 40 لاکھ سال
 پہلے ڈھنڈے دریافت ہوئے ہیں۔ ایہہ اس
 گل دا ثبوت نہیں کہ انسان نے سب توں پہلے
 پنجاب دی دھرتی تے سہا لیا۔ اس جگہ توں
 دریافت ہون والے ڈھنڈے توں Punjab

Rama Pithicus 3 *Dryopithecus* لہیا جاندا اے

نیگریٹو، اسٹون آڈرولٹھی قبیلے:

اس تحقیق دے مد نظر وادی سوان جوں
 ہوں والی دریافت توں جن حصا یاں وچ تقسیم کیتا
 جاندا اے۔ پہلا حصہ وادی سندھ دی تہذیب
 توں پرانا اے۔ دوسرا حصہ قبیلہ ڈھنڈے دا ہمعصر
 اے جیہہ تقریباً 2500 قبل مسیح دا اے
 ایہہ دریافت اس گل دا ثبوت اے کہ آریائی لوکاں
 نے ان توں پہلے اس علاقے وچ آکر تہذیب
 اپنے عروج تے قائم کیتی۔ اگر ایہہ آریائی تہذیب
 توں پہلے ہور تہذیب آباد سی تے کجھ سوال
 جنم لیندے ہیں۔

۱۔ اس تہذیب دے لوک اپنے جذبات و احساسات

توں کس طرح ظاہر کردے سن؟

۲۔ کی ایہناں دی کوئی مہربان پنہ سی؟

۳۔ جہے سے تے کیروسی زبان سی؟

انہی سب سوالوں کا ایک ہی جواب ہے کہ انہی زبانوں کی زبان پنجابی سی۔ غیر اس توں لچھو ایقہ مختلف علاقہ آوار آئے تے اوی ایقہ آباد ہوئے سرہ پنجابی اودوں وی موجود سی جیدوں درڑاوی تے آریائی اجے نہیں آئے سن۔ اودوں وی موجود سن جیدوں ویدی، لہا کرت اجے نہیں آئے سن۔ اودوں وی موجود سی جیدوں اردو، فارسی تے انگریزی آئے نہیں آئے سن۔

ویدی زبان دا اثر:

ویدی زبان اک قوم زبان اے۔ ایہہ وی پنجابی زبان توں متاثر ہوئے بغیر نہیں رہ سکی۔ رگ وید ویدی زبان وچ لکھی تی ۱۱۔ جو کہ اس وقت دی سیاسی، سماجی تے مذہبی حالات توں جنگی طرح دسدی اے۔

سنگرت تے پنجابی:

سنگرت وی اک پرانی زبان اے۔ ایہہ زبان وی پنجابی زبان توں متاثر ہوئے بغیر نہیں رہ سکی۔ سنگرت تے پنجابی وچ بہت ساریاں چیزاں منفرد نش لہ اس دا ایہہ مطلب نہیں کہ پنجابی سنگرت زبان توں نکلی ہوئے۔

اس دور وچ سنگرت اردو زبان دی طرح سی۔ اردو پاکستان دے کیسے حصے وچ نہیں لولی چاندی رہ ایہہ پاکستان دی قومی زبان اے تے زیادہ تر لکھت وی اسے زبان وچ ہوندی

۱۱۔ تے نال ای ہارد و وح پنجابی، فارسی،
 عربی، لٹری کے بہت سارے لفظ شامل ہیں۔
 اس لئے پنجابی نوں کسے وی دوسری زبان توں
 نکلیا نہیں کہیا جاسکدا۔

پیراکرت تے اپ بھرنش:

اس طرح پیراکرت توں کہیا جاند کہ لے
 منکرت زبان توں نکلیا۔ پیراکرت کل غلط اے
 اسے طرح اپ بھرنش وی پیراکرت توں نہیں
 نکلی۔ تے نہ ہی پنجابی انہیاں زبانوں
 نکلیا۔

پنجابی۔ اک غیر آریائی زبان (صرف تے خود اپہلو):

پنجابی اک غیر آریائی زبان اے۔ کسے زبان
 توں کسے دوسری زبان توں صرف اس ویلے نکلیا
 کیا جاسکدا اے جدوں اہلے بخوی بنتے آتے
 دو جے نال ملدے ہوں۔ پیر ویدی توں آریائی
 زبانوں تک کسے زبان دا بخو تے صرف (گراہٹس)
 پنجابی نال نہیں ملدے۔ صرف لفظ مشترک
 ہوں دی بنیاد غلط اے۔ پنجابی تے جینی
 دے بہت سارے اصول آکس وچ ملدے جلدے
 نہیں پیراکرت نہیں کہیا جاند کہ پنجابی جینی توں
 نکلیا۔

مکری کل :-

پنجابی اک قدیم تے منفرد زبان اے۔ اس
 زبان توں بہت ساریاں زبانوں نے اپنا پیوند

Day: _____

Date: _____

بھریا - ھلرا ایہہ کسی زبان توں نہیں نکلی - محمد عرف
خان نے مختلف زبانان دا تقابلی جائزہ لیا ہے
اس حق وچ منطقی تے ٹکویں دلائل دیتے -
ایہنہ توں ثابت ہوتا اے کہ پنجابی اسے سہڑ میں
دی زبان اے نہ کہ کسی ہور زبان توں نکلی ایہہ -